

29 Ιουλίου, 1992

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΔΩΡΑ ΖΗΝΩΝΟΣ ΠΑΡΤΑΣΙΔΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΗ,

Αιτήτριες,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπ. Αρ. 483/90 και 534/90).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Σχέδια Υπηρεσίας — Η ερμηνεία και εφαρμογή τους έργο του διορίζοντος οργάνου — Το εύρημα της Κωνσταντινίδης v. Ε.Δ.Υ.

5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Θέσεις Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής — Μπορεί να δοθεί κατά την πληρωσή τους μεγαλύτερη σημασία στην εντύπωση από τις συνεντεύξεις.

10 Με τις προσφυγές οι αιτητές αμφισβήτησαν την προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Χημικού 2ης Τάξης, Γενικό Χημείο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας μερικώς την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

15 1. Έχει καθιερωθεί νομολογιακά ότι η ερμηνεία και εφαρμογή των Σχεδίων Υπηρεσίας ανάγεται κατά κύριο λόγο στη διακριτική ευχέρεια του διοικητικού οργάνου που είναι επιφορτισμένο με την εφαρμογή τους. "Και τούτο γιατί,

20 όπως έχει αποφασιστεί, η ερμηνεία και εφαρμογή τους είναι συνυφασμένη με το πλαίσιο λειτουργίας της υπηρεσίας και τις ανάγκες της, στοιχεία που καθιστούν τα σχέδια αναπόσπαστο μέρος της διοικητικής λειτουργίας", όπως ανέλυσε ο Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κ. Πικής,

25 στην απόφαση Κωνσταντινίδης v. Ε.Δ.Υ.

- Ο τίτλος BSc in Food Science αποτελεί κλάδο (υποδιαίρεση) της Επιστήμης της Χημείας. Όμως, το Σχέδιο Υπηρεσίας δεν απαιτεί κατοχή οποιουδήποτε συγκεκριμένου κλάδου της Χημείας, αλλά κατοχή τίτλου στην Επιστήμη της Χημείας γενικά. Εξάλλου, τα ίδια τα καθήκοντα της θέσης προϋποθέτουν εκτέλεση καθηκόντων Χημικού για τη διεξαγωγή εξετάσεων και αναλύσεων διαφόρων ειδών και δεν περιορίζονται στις αναλύσεις τροφίμων. 5
- Η Ε.Δ.Υ. ερμήνευσε και εφάρμοσε εσφαλμένα τη σχετική διάταξη του Σχεδίου Υπηρεσίας σε σχέση με το ένα των ενδιαφερομένων μερών. 10
2. Το Σχέδιο Υπηρεσίας απαριθμεί δύο προσόντα που το καθένα ξεχωριστά θεωρείται πλεονέκτημα. Κατοχή οποιουδήποτε από τα δύο ικανοποιούσε τις πρόνοιες του Σχεδίου σχετικά με το πλεονέκτημα. Ενόψει του ότι και το άλλο ενδιαφερόμενο μέρος κατείχε πλεονέκτημα, δεν χρειαζόταν να δοθεί οποιαδήποτε ειδική αιτιολογία, η οποία πρέπει να δίδεται στις περιπτώσεις που προτιμάται υποψήφιος, ο οποίος δεν κατέχει το πλεονέκτημα, έναντι υποψηφίου ο οποίος το κατέχει. 15
3. Δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παρατυπία το γεγονός ότι η Διευθύντρια δεν αναφέρθηκε στην επίδοση της μιας αιτήτριας ως έκτακτης, εφόσον δεν υπήρχε οποιαδήποτε κατά νόμο υποχρέωση να πράξει τούτο. Εξάλλου, δεν αναφέρθηκε καθόλου στην υπηρεσία οποιουδήποτε άλλου υπαλλήλου, έκτακτου ή μόνιμου. 20
4. Η Ε.Δ.Υ. πίστωσε το τρίτο ενδιαφερόμενο μέρος με μεταπτυχιακό δίπλωμα, το οποίο θεωρείται πλεονέκτημα, ενώ αυτή κατείχε ένα βασικό και μοναδικό πτυχίο. Η Ε.Δ.Υ. παρέλειψε να προβεί σε δέουσα έρευνα αναφορικά με τα απαιτούμενα προσόντα, σε σχέση με το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος. 30
5. Η αιτήτρια της Υπ. 534/90, σε σύγκριση με το δεύτερο ενδιαφερόμενο μέρος, δεν έχει οποιαδήποτε έκδηλη υπεροχή, εφόσον, αν και το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος κατέχει μόνο το πλεονέκτημα της πείρας και όχι του μεταπτυχιακού προσόντος, υπερτερεί σε πείρα και στην απόδοσή της στις συνεντεύξεις. Η επίδικη θέση είναι θέση πρώτου διορισμού και, σύμφωνα με τη νομολογία, μπορεί 40

να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στην εντύπωση που δημιουργείται στις συνεντεύξεις.

5

6. Η επίδικη απόφαση είναι δεόντως αιτιολογημένη και η αιτιολογία συμπληρώνεται και από το φάκελό της υπόθεσης.

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν μερικώς, χωρίς έξοδα.

10

Αναφερόμενες Υποθέσεις :

Κωνσταντινίδης ν. Ε.Δ.Υ. (1990) 3 Α.Α.Δ. 455·

15

Parapetrou ν. Republic, 2 R.S.C.C. 61·

Petsas ν. Republic, 3 R.S.C.C. 60·

20

Der Parthogh ν. C.B.C. (1984) 3 C.L.R. 635·

Frangoullides and Another ν. P.S.C. (1985) 3 C.L.R. 1680·

Republic ν. Xinari and Others (1985) 3 C.L.R. 1922·

25

Christoudias ν. Republic (1984) 3 C.L.R. 657·

Γεωργιάδου ν. Δημοκρατίας και Άλλης (1990) 3 Α.Α.Δ. 2245.

30

Προσφυγές.

Προσφυγές που προσβάλλουν την προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Χημικού 2ης Τάξης, Γενικό Χημείο, αντί των αιτητριών.

35

Μ. Παπαπέτρου, για την αιτήτρια στην 483/90.

Α. Σ. Αγγελίδης, για την αιτήτρια στην 534/90.

40

Α. Βασιλειάδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α' για τους καθ' ων η αίτηση.

Ε. Ευσταθίου, για το ενδιαφερόμενο μέρος Στ. Γιαννόπουλο.

Χρ. Τριανταφυλλίδης, για το ενδιαφερόμενο μέρος Μ.

Χριστοδουλίδου.

Cur. adv. vult.

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη 5
 απόφαση. Με τις παρούσες προσφυγές προσβάλλεται η
 προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών 1. Στ.
 Γιαννόπουλου, 2. Κ. Κοναρή, 3. Ε. Πολυνείκη και 4. Μ.
 Χριστοδουλίδου στη θέση Χημικού 2ης Τάξης, Γενικό 10
 Χημείο. Η θέση είναι πρώτου διορισμού.

Μετά από προκήρυξη της θέσης στην Επίσημη
 Εφημερίδα της Δημοκρατίας, υποβλήθηκαν συνολικά 127
 αιτήσεις, μεταξύ των οποίων και οι αιτήσεις των 15
 αιτητριών και των ενδιαφερομένων μερών. Οι δύο
 αιτήτριες και το ενδιαφερόμενο μέρος Γιαννόπουλος ήσαν
 Εκτακτοι Υπάλληλοι (Τεχνικοί Χημείου) στο Γενικό
 Χημείο από τις αρχές του 1988, τα δε ενδιαφερόμενα μέρη
 Κοναρή, Πολυνείκη και Χριστοδουλίδου κατείχαν τις 20
 μόνιμες θέσεις Τεχνικού Χημείου, 2ης Τάξης, από 2.10.92.

Η αρμόδια Τμηματική Επιτροπή, η οποία συστάθηκε,
 υπέβαλε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (Ε.Δ.Υ.) την
 έκθεσή της, ημερ. 16.1.90, με την οποία σύστησε, μεταξύ 25
 άλλων, τόσον τις αιτήτριες στις δύο προσφυγές, όσον και
 τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Κατά την εξέλιξη της διαδικασίας η Ε.Δ.Υ. δέχτηκε
 τους υποψηφίους, που συστήθηκαν από την Τμηματική
 Επιτροπή, σε χωριστές συνεντεύξεις, στις 14.5.90 και 30
 15.5.90, στην παρουσία της Διευθύντριας του Γενικού
 Χημείου, η οποία εξέφρασε τις δικές της απόψεις
 αναφορικά με την απόδοση των υποψηφίων στις
 συνεντεύξεις. 35

Μετά την αποχώρηση της Διευθύντριας του Τμήματος,
 η Ε.Δ.Υ. εξέτασε τα στοιχεία από το Φάκελο πλήρωσης
 της θέσης, από τις αιτήσεις και τους Προσωπικούς
 Φακέλους και τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων
 που είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι, έλαβε υπόψη τα 40
 πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και την απόδοση
 των υποψηφίων στις συνεντεύξεις, υπό το φως και των

απόψεων της Διευθύντριας.

5 Στη συνέχεια, η Ε.Δ.Υ. έλαβε υπόψη τα προσόντα και την πείρα των υποψηφίων, καθώς και την αρχαιότητα εκείνών που είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Επιπρόσθετα, προέβη και σε διάφορα ευρήματα σε σχέση με τα προσόντα που θεωρούνται ως πλεονεκτήματα σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης. Σύμφωνα με την παράγραφο 3(4):

10 "Μεταπτυχιακό προσόν στη Χημεία ή μετεκπαίδευση στη Χημεία, σε θέματα που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του Γενικού Χημείου, θα θεωρηθεί πλεονέκτημα."

15 Σύμφωνα δε με τη σημείωση της παραγράφου 3, "πείρα σχετική με τα καθήκοντα της θέσης, που αποκτήθηκε είτε σε υπηρεσία σε δημόσια θέση, είτε σε έκτακτη απασχόληση στη Δημόσια Υπηρεσία, θα αποτελεί πλεονέκτημα."

20 Η Ε.Δ.Υ., με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία, έκρινε ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη Γιαννόπουλος και Πολυνείκη, καθώς και οι αιτήτριες στις προσφυγές, κατέχουν και τα δύο πλεονεκτήματα, ενώ τα ενδιαφερόμενα μέρη Κοναρή και Χριστοδουλίδου το πλεονέκτημα της πείρας.

25

Η διαδικασία κατέληξε με την επιλογή των 4 ενδιαφερομένων μερών ως τους καταλληλότερους για διορισμό. Στο σχετικό πρακτικό της Επιτροπής αναφέρονται τα ακόλουθα:

30

"Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα ενώπιόν της ουσιαώδη στοιχεία, επέλεξε για τις τρεις κενές θέσεις τις Κατερίνα Κοναρή, Ειρήνη Πολυνείκη και Μάρω Χριστοδουλίδου, οι οποίες κρίθηκαν στις συνεντεύξεις
35 ως πάρα πολύ καλές (σε πρώτο επίπεδο), κατέχουν θέσεις Τεχνικού Χημείου, 2ης Τάξης, από τον Οκτώβριο του 1982, έχουν 'Εξαιρετες' Εμπιστευτικές Εκθέσεις και διαθέτουν η Πολυνείκη και τα δύο πλεονεκτήματα και οι Χριστοδουλίδου και Κοναρή το
40 πλεονέκτημα της πείρας.

Για την τέταρτη θέση η Επιτροπή επέλεξε το Στέλιο

Γιαννόπουλο, ο οποίος στη συνέντευξη κρίθηκε ως πάρα πολύ καλός (σε πρώτο επίπεδο), διαθέτει τα δύο πλεονεκτήματα (διδαστορικό τίτλο και πείρα ως έκτακτος στο Τμήμα) και η απόδοση στην εργασία του είναι εξαιρετική." 5

Κοινό επιχείρημα και στις δύο προσφυγές είναι η θέση ότι το ενδιαφερόμενο μέρος Μ. Χριστοδουλίδου πεπλανημένα θεωρήθηκε ως προσοντούχα για προαγωγή, εφόσον δεν κατέχει "Πανεπιστημιακό Δίπλωμα ή Τίτλο ή ισότιμο προσόν στη Χημεία", όπως απαιτεί το Σχέδιο Υπηρεσίας, αλλά είναι κάτοχος του τίτλου Bsc in Food Science. (Επιστήμη Τροφίμων). Η Ε.Δ.Υ., κατά τον ισχυρισμό, δεν προέβη στη δέουσα έρευνα ως προς το προσόν αυτό του ενδιαφερόμενου μέρους. 10 15

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση αντέτεινε ότι η ερμηνεία που δόθηκε στο Σχέδιο Υπηρεσίας, σχετικά με τα προσόντα του πιο πάνω ενδιαφερομένου μέρους, ήτο εύλογα επιτρεπτή και ότι το προσόν Bsc in Food Science μπορούσε να θεωρηθεί ως προσόν στη Χημεία. 20

Έχει καθιερωθεί νομολογιακά ότι η ερμηνεία και εφαρμογή των Σχεδίων Υπηρεσίας ανάγεται κατά κύριο λόγο στη διακριτική ευχέρεια του διοικητικού οργάνου που είναι επιφορτισμένο με την εφαρμογή τους. "Και τούτο γιατί, όπως έχει αποφασιστεί, η ερμηνεία και εφαρμογή τους είναι συνυφασμένη με το πλαίσιο λειτουργίας της υπηρεσίας και τις ανάγκες της, στοιχεία που καθιστούν τα σχέδια αναπόσπαστο μέρος της διοικητικής λειτουργίας.", όπως ανέλυσε ο Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Πικής στην απόφαση **Κωνσταντινίδης ν. Ε.Δ.Υ.**, (Υπόθεση Αριθ. 81/89, αποφασίστηκε στις 14.2.90). 25 30

(Βλ. επίσης μεταξύ άλλων **Papapetrou v. Republic**, 2 R.S.C.C. 61, **Petsas v. Republic**, 3 R.S.C.C. 60, **Der Parthogh v. C.B.C.** (1984) 3 C.L.R. 635, **Frangoullides and Another v. P.S.C.** (1985) 3 C.L.R. 1680, **Republic v. Xinaris and Others** (1985) 3 C.L.R. 1922.) 35 40

Στον προσωπικό φάκελο του ενδιαφερόμενου μέρους, σχετική επιστολή από το South Bank Polytechnic αναφέρει

5 ότι, η διδακτέα ύλη για την απόκτηση του τίτλου Bsc in Food Science περιλάμβανε Χημεία Τροφίμων και ότι με το πτυχίο αυτό το ενδιαφερόμενο μέρος θα μπορούσε να εργοδοτηθεί ως Χημικός Τροφίμων. Μερικά από τα μαθήματα της διδακτέας ύλης ήσαν θέματα Χημείας ή σχετιζόνταν με Χημεία.

10 Από τα στοιχεία που έχω ενώπιόν μου συμπεραίνω ότι, ο τίτλος Bsc in Food Science αποτελεί κλάδο (υποδιαίρεση) της Επιστήμης της Χημείας. Όμως, το Σχέδιο Υπηρεσίας δεν απαιτεί κατοχή οποιουδήποτε συγκεκριμένου κλάδου της Χημείας, αλλά κατοχή τίτλου στην Επιστήμη της Χημείας γενικά. Εξάλλου, απλώς αναφέρω ότι και τα ίδια τα καθήκοντα της θέσης
15 προϋποθέτουν εκτέλεση καθηκόντων Χημικού για τη διεξαγωγή εξετάσεων και αναλύσεων διαφόρων ειδών και δεν περιορίζονται στις αναλύσεις τροφίμων.

20 Με βάση τα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω καταλήγω ότι, η Ε.Δ.Υ. ερμήνευσε και εφάρμοσε εσφαλμένα τη σχετική διάταξη του Σχεδίου Υπηρεσίας σε σχέση με το ενδιαφερόμενο μέρος Μ. Χριστοδουλίδου.

25 Με δεύτερο κοινό ισχυρισμό τους οι δικηγόροι των αιτητριών, και στις δύο προσφυγές, πρόβαλαν ότι, η Ε.Δ.Υ. αγνόησε το γεγονός ότι οι αιτήτριες διαθέτουν και τα δύο πλεονεκτήματα του Σχεδίου Υπηρεσίας και επέλεξε το ενδιαφερόμενο μέρος Κοναρή που διαθέτει μόνο το πλεονέκτημα της πείρας, χωρίς να δώσει ειδική
30 αιτιολογία γι' αυτό.

35 Το ενδιαφερόμενο μέρος Κοναρή διαθέτει το πλεονέκτημα της πείρας, σχετικής με τα καθήκοντα της θέσης, που αποκτήθηκε ως Τεχνικός Χημείου, 2ης Τάξης, από 2.10.82.

40 Οι αιτήτριες διαθέτουν και Μεταπτυχιακό προσόν και πείρα σχετική, με τα καθήκοντα της θέσης, που αποκτήθηκε ως έκτακτες υπάλληλοι στο Γενικό Χημείο.

Το τί πρέπει να εξεταστεί είναι κατά πόσον το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης καθορίζει ως πλεονέκτημα την κατοχή, συσσωρευτικά, και του μεταπτυχιακού τίτλου και

της πείρας. Μετά από μελέτη του Σχεδίου, καταλήγω ότι αυτό απαριθμεί δύο προσόντα που το καθένα ξεχωριστά θεωρούνται ως πλεονέκτημα. Κατοχή οποιουδήποτε από τα δύο ικανοποιούσε τις πρόνοιες του Σχεδίου σχετικά με το πλεονέκτημα. Ενόψει του ότι και το ενδιαφερόμενο 5 μέρος Κοναρή κατείχε πλεονέκτημα, δεν χρειαζόταν να δοθεί οποιαδήποτε ειδική αιτιολογία, η οποία πρέπει να δίδεται στις περιπτώσεις που προτιμάται υποψήφιος ο οποίος δεν κατέχει το πλεονέκτημα, έναντι υποψηφίου ο οποίος το κατέχει. Ο πιο πάνω ισχυρισμός απορρίπτεται. 10

Είναι θέση του δικηγόρου της αιτήτριας Κοντογιώργη, στην Προσφυγή Αριθ. 534/90, ότι πουθενά δεν αναφέρεται η απόδοσή της ως έκτακτης στο Γενικό Χημείο από τον Φεβρουάριο του 1988, ενώ αναφέρεται η επίδοση των 15 άλλων υποψηφίων που υπηρετούσαν σε μόνιμες θέσεις.

Η έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής, η οποία ήτο ενώπιον της Ε.Δ.Υ., αναφέρεται στη διάρκεια της υπηρεσίας της αιτήτριας Κοντογιώργη ως έκτακτης. Αυτό 20 φαίνεται και στον πίνακα των προσόντων των υποψηφίων. Δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να θεωρηθεί ως παρατυπία το γεγονός ότι η Διευθύντρια δεν αναφέρθηκε στην επίδοσή της ως έκτακτης, εφόσον δεν υπήρχε οποιαδήποτε κατά νόμο υποχρέωση να πράξει 25 τούτο. Εξάλλου, δεν αναφέρθηκε καθόλου στην υπηρεσία οποιουδήποτε άλλου υπαλλήλου, έκτακτου ή μόνιμου.

Με δεύτερο επιχειρήμα του ο δικηγόρος της αιτήτριας εισηγείται ότι, παρέλειψε να προβεί σε δέουσα έρευνα σε 30 σχέση με τα προσόντα του ενδιαφερόμενου μέλους Πολυνείκη, καθότι το Msc που κατέχει στη Χημεία είναι το πρώτο δίπλωμα και όχι μεταπτυχιακός τίτλος και επομένως πεπλανημένα θεωρήθηκε ότι κατέχει το πλεονέκτημα του μεταπτυχιακού προσόντος. 35

Από τον προσωπικό φάκελο του ενδιαφερομένου μέλους Ε. Πολυνείκη προκύπτει ότι κατέχει τον τίτλο Msc in Chemistry and Chemical Technology, ο οποίος αποκτήθηκε μετά από πενταετή κύκλο σπουδών. Είναι το 40 βασικό και μοναδικό της πτυχίο. Όμως, η Ε.Δ.Υ. την πίστωσε με μεταπτυχιακό δίπλωμα, το οποίο θεωρείται ως πλεονέκτημα. Καταλήγω ότι, η Ε.Δ.Υ. παρέλειψε να

προβεί σε δέουσα έρευνα αναφορικά με τα προσόντα που απαιτούνται σε σχέση με το ενδιαφερόμενο μέρος Ε. Πολυνείκη.

- 5 Η αιτήτρια Κοντογιώργη κατέχει, όπως και το ενδιαφερόμενο μέρος Γιαννόπουλος, μεταπτυχιακό δίπλωμα και πείρα στην υπηρεσία, αλλά υστερεί στην απόδοση κατά τις συνεντεύξεις. Σε σύγκριση δε με το ενδιαφερόμενο μέρος Κοναρή δεν έχει οποιαδήποτε έκδηλη
- 10 υπεροχή, εφόσον αν και το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος κατέχει μόνο το πλεονέκτημα της πείρας και όχι του μεταπτυχιακού προσόντος, υπερτερεί σε πείρα και στην απόδοσή της στις συνεντεύξεις. Η επίδικη θέση είναι θέση
- 15 να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στην εντύπωση που δημιουργείται στις συνεντεύξεις. (Βλ. μεταξύ άλλων *Christoudias v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 657, *Γεωργιάδου ν. Δημοκρατίας*, Υπόθεση Αρ. 422/87, αποφασίστηκε στις 29.6.90).

- 20 Σύγκριση δε της αιτήτριας Παρτασίδου με τα ενδιαφερόμενα μέρη Γιαννόπουλος και Κοναρή φανερώνει ότι η αιτήτρια δεν έχει έκδηλη υπεροχή έναντι αυτών.

- 25 Η επίδικη απόφαση είναι δεόντως αιτιολογημένη και η αιτιολογία συμπληρώνεται και από το φακέλο της υπόθεσης.

- 30 Οι δύο προσφυγές επιτυγχάνουν μερικώς και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται σε ό,τι αφορά τα ενδιαφερόμενα μέρη Χριστοδουλίδου και Πολυνείκη.

- 35 Η επίδικη απόφαση, σε ό,τι αφορά τα ενδιαφερόμενα μέρη Κοναρή και Γιαννόπουλος, επικυρώνεται.

Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν μερικώς, χωρίς έξοδα.